

Bocins de la tradicional festa de Sant Antoni Abat

El 17 de gener de cada any és el dia de sant Antoni Abat; i a Banyoles, durant el mes de gener, es festeja la seva diada. Sant Antoni (Memfis, 250-Kolzim, 356) era un anacoreta que va aconseguir fama d'home de pregària, de lluitador contra els dimonis i de guaridor dels malalts. Va combatre els dimonis al desert mentre cuidava un ramat i aquest fet l'ha convertit en patró dels animals domèstics.

No disposem de gaires dades per saber des de quan se celebra la diada (amb una desfilada i la benedicció d'animals) de Sant Antoni a Banyoles. Probablement al segle XVIII ja es feia. Era una festa que anava lligada als traginers i als carreters. Com a protector del bestiar, i en concret del de peu rodó, els traginers i carreters el tenien de patró. A la commemoració també s'hi afegien els pagesos, és a dir, tots aquells que se servien del bestiar ros-sam per a desenvolupar les seves activitats.

Trobem que el 1853 hi va haver ball de nit (amb la cobla de Narcís Corominas, músic de Cornellà del Terri) i l'organitzador era el traginer Rafael Boix, que després no volia pagar 96 rals als músics. Els anys 1887, 1888 i 1889 els actes varen ser relatats, per primera vegada, a la premsa local, en concret a El Bañolense. La crònica de l'any 1888 (El Bañolense, 22 de gener de 1888) narrava extensament els actes festius:

“Y el martes la fiesta de S. Antonio Abad.

Todo lo que el dia anterior fué malo, tuvo de bueno este: con una mañana primaveral verificóse la bendición de cuadrúpedos y la conseguinte pasacalle, prestesto de tomar copas y buñuelos.

A las carreras acostumbradas, concurren muy pocos este año y no hubo mas que una caída sin consecuencias, á la espesa alfombra de barro.

En la comitiva, vimos un esqueleto de caballo anti-diluviano, disfrazado con una piel cubierta de pelo blanco largo y sucio y lleno de alifafes (tumors) que hubiera ganado el premio de las carreras sino hubiese sido que en lugar de andar como sus congéneres, lo hacia hácia atras: buen penco.

Por la tarde se bailaron sardanas y el baile de la noche fué animadísimo reinando el mayor orden apesar de los consiguintes tragos, que causaron victimas vistas”.

Aquell any, prendre copes i bunyols ja tenia molt d'èxit, les curses permetien a alguns tastar, a més a més, el fang, i sempre hi havia algun cavall que destacava per les seves qualitats.

Tampoc mai faltaven les sardanes, un dinar de germanor i el ball de nit o una representació teatral.

Generalment, la concurrència als actes, sobretot a la desfilada, era notable, però hi havia alguns anys que era ben minsa i això era causat per les inclemències del temps (sobretot pluges o nevades), del temps atmosfèric d'una altra època:

“La festa del “Tres toms” d'enguany ha resultat molt migrada degut a la dificultat pel trànsit ocasionat per la neu. Foren pendonistes el senyor Terrades-Casademont i Costa. Si bé encara a la nit hi hagué una mica de concurrència, l'acompanyament en la benedicció fou petit” (Gent d'Ara, 31 de gener de 1926, núm. 1).